

راهنمای کادر درمان و آزمایشگاه

الگوریتم تشخیص ناقلان و زنان و دختران مبتلا به هموفیلی

از کجا وارد الگوریتم می‌شوید؟

ورودی A

زن یا دختر از خویشاوندان یک مرد مبتلا؛ شناسایی با
بازبینی شجره‌نامه

ورودی B

بدون سابقه خانوادگی، با خونریزی غیرعادی، aPTT طولانی
یا FVIII/FIX پایین

ورودی C

نوزاد یا دختر پیش از اقدام تهاجمی ← شاخه‌های ویژه
(صفحه ۶)

۱ خطر ژنتیکی بر اساس شجره‌نامه

ناقل قطعی

دختر مرد مبتلا؛ مادرِ پسر مبتلا که خویشاوند مبتلای دیگری در خط مادری دارد*

ناقل احتمالی

سایر زنان در مسیر وراثت

بازبینی و به‌روزرسانی شجره‌نامه هر ۲ سال

۲ فنوتیپ خونریزی

ISTH-BAT

در دختران کم‌سن حساسیت کمتری دارد، چون هنوز با چالش هموستاتیک روبه‌رو نشده‌اند.

قاعدگی شدید، خونریزی پس از زایمان و فقر آهن را جداگانه بپرسید.

* از عرف استاندارد بالینی؛ در مقاله مبنا تعریف نشده است.

۳ آزمایشگاه و طبقه‌بندی

هموفیلی A: سنجش FVIII:C با هر دو روش یک مرحله‌ای و کروموزنیک

هموفیلی B: سنجش FIX با یک روش معتبر

ناهمخوان با بالین ← تکرار (استروژن، بارداری، التهاب، گروه خونی 0) در نوزاد FIX فیزیولوژیک پایین است

سطح FVIII یا FIX کمتر از ۴۰ IU/dL است؟

بله

هموفیلی، نه «فقط ناقل»؛ ثبت و طبقه‌بندی مانند مردان

خفیف

بیش از ۵ تا زیر ۴۰

متوسط

۱ تا ۵

شدید

زیر ۱

FVIII پایین: رد VWD با VWF:Ag و فعالیت VWF. طبیعی بودن آنها نوع 2N را رد نمی‌کند ← VWF:FVIII B و/یا ژنتیک

خیر (۴۰ یا بیشتر)

ناقل بودن رد نمی‌شود

سطح طبیعی، احتمال خونریزی بالینی را هم رد نمی‌کند. وضعیت ناقلی فقط با ژنتیک تعیین می‌شود.

در هر دو حالت ← ژنتیک (صفحه بعد)

۳ ژنتیک برای تأیید و مشاوره

واریانت خانوادگی مشخص است؟

بله**آزمایش هدفمند همان واریانت**

مطمئن‌ترین روش تعیین وضعیت ناقلی

خیر**ابتدا مرد مبتلای خانواده بررسی شود**

در صورت عدم دسترسی، بررسی کامل F8/F9 در خود زن

نتیجه**واریانت تأیید شد**

با سطح ۴۰ یا بیشتر: ناقل با یا بدون علامت، بر اساس فنوتیپ خونریزی

بدون واریانت در نواحی بررسی شده

موزاییسم رد نشده؛ پیگیری بالینی ادامه یابد

نتیجه نامشخص

تفسیر در مشاوره ژنتیک

۴ مدیریت اقدام تهاجمی

نمونه رویکرد پیشنهادی مقاله برای کشیدن دندان؛ با تصمیم فردی تیم درمان

سطح FVIII بر حسب IU/dL

۵۰ یا بیشتر

بدون سابقه خونریزی: اقدامات موضعی + ترانگزامیک اسید

۳۰ تا زیر ۵۰

ترانگزامیک اسید $\pm$ DDAVP
به شرط اثبات پاسخ در آزمون DDAVP

زیر ۳۰ یا فنوتیپ قابل توجه

کنسانتره FVIII + ترانگزامیک اسید

در هموفیلی DDAVP، B بی اثر است؛ جایگزینی FIX بر اساس شدت

شاخه‌های ویژه

پسرِ مادر احتمالاً ناقل

تا اثبات خلاف، مبتلا فرض شود.

دست‌کم aPTT و در صورت امکان FVIII/FIX.

طبیعی بودن aPTT هموفیلی خفیف را رد نمی‌کند.

ختنه و سایر اقدامات تهاجمی تا رد هموفیلی یا تعیین پوشش هموستاتیک مناسب به تعویق بیفتند.

بارداری

پرخطر در نظر گرفته شود؛ زایمان در مرکز مجهز.

پرهیز از اقدامات تهاجمی جنینی و زایمان واژینال ابزاری آسیب‌زا.

پس از شناسایی واریانت: تشخیص پیش از تولد یا PGT.

شاخه‌های ویژه (ادامه)

دختران

سطح فاکتور با محدودهٔ مرجع متناسب با سن تفسیر شود. اگر نتیجهٔ ژنتیک مدیریت را تغییر نمی‌دهد، برای حفظ حق تصمیم آیندهٔ دختر می‌توان آن را به تعویق انداخت.

ارزیابی دوباره

شروع قاعدگی • پیش از جراحی یا دندان‌پزشکی • پیش از فرزندآوری • به‌روزرسانی شجره‌نامه هر ۲ سال

بدون دسترسی به آزمایشگاه

ناقل محتمل فرض شود؛ ترانگزامیک اسید، آموزش و ارجاع به مرکز جامع.

ثبت و پیگیری

زنان با سطح کمتر از ۴۰ مانند مردان مبتلا ثبت شوند؛ پیگیری مادام‌العمر در مرکز جامع.

منابع

Hermans C, Lambert C. How I identify and diagnose carriers of hemophilia and women and girls with hemophilia. *Blood*. 2026. doi:10.1182/blood.2026033367

van Galen KPM, et al. A new hemophilia carrier nomenclature to define hemophilia in women and girls. *J Thromb Haemost*. 2021;19:1883-1887

Srivaths L, et al. The diagnosis and evaluation of women and girls with hemophilia and hemophilia carriers: guidance from the SSC of the ISTH. *J Thromb Haemost*. 2026. doi:10.1016/j.jtha.2026.06.022

مرکز درمان جامع هموفیلی ایران

تهران، تقاطع خیابان زرتشت و فلسطین

۰۲۱-۸۸۹۱۰۰۰۱ تا ۳

ichcc.clinic